

ZÁM.

évét
foly-
már
ekek

eszi,
mely
yton
vább
sme-
eg a
n. Ez

nek,
mely
aban
kal-
nogy
mé-
az
i a
kér-
ntul

naga
mind

i.

öket

asz-
the-
l.

let.
at.

KIS LAP

KAKUKFI A FÉSZKÉBEN. (Lásd a 391. lapon.)

XXVIII. kötet, 25. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1885. június 21-én.

VERONKA UTAZÁSA.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

E HÁT ez a biztatás sem vált be, Marosiné ép olyan busan ment haza, a mint jött és másnap is hiába várta a jó hirt. Pedig a derék hivatalnok igazat mondott, mindent megtettek a kis szökevények előkerítésére. Messze tájon minden faluban tudtak már a dologról s ha Veronka és Danika akár-melyik faluba bemennek, mindjárt elfogták és haza küldték volna őket. De ők, tudjuk, nem tértek sehohol faluba, hanem Korpás gazda házába jutottak. Ez messze félre esett minden helységtől s a szegény emberek ritkán találkoztak valakivel, mert házikójok nem országut mellett feküdt; ha ment is kocsi, azon a mellék-uton senki sem állt meg a szegényes házacskánál, nem volt ott dolga senkinek. Danika tehát nem hiába mondta, hogy itt akár meg is ölhetnék őket, senki sem tudná.

Csak hogy ez a veszedelem bizony nem fenyegette őket. Korpás gazda és a felesége nagyon szegény emberek voltak, de nem ugyan gonosztevők. Ellenkezőleg. Korpásné asszonyom, ámbár kemény szavu és szigorú volt, mindjárt az első pillanattól fogva csak javukat akarta hivatlan vendégeinek. A mint a férjétől megtudta, hogy találkozott velök s a mint aztán kikérdezte őket és hallotta akadozó beszédöket, mindjárt kitalálta, hogy ezek a gyermekek megszöktek valahonnan. Arra nem volt módjuk a szegény embereknek, hogy utána járjanak, kik ezek a kis szökevények és honnan kerültek ide, hova

indultak? Veronka pedig a viláért sem árulta el.

— De azért rajtam ki nem fognak, mondá Korpásné az urához. Majd csak jön erre felé valaki, a ki hirt hoz; a szomszéd falvakban bizonyosan tudják; ha pedig nem tudják, izenünk, hogy tudakolják. Addig pedig vigyáznunk kell, hogy meg ne szökjenek innen. Képzem, hogy szegény szüleik vagy rokonaik mennyire aggódnak. De visszajuttatjuk hozzájuk!

És Korpásné asszonyom meg is tett mindent, hogy jó szándéka teljesüljön. Elszedte a kis szökevényektől ruhájokat és pénzüket, rongyos öltönybe bujtatta őket és saját gyermekeivel vigyázottatott reájok. A míg tehát Veronka és Danika, oktalanságukban, azt hitték, hogy itt valami szörnyü veszedelemben vannak, a szegény emberek csak jót akartak. És tervök sikerült volna is, mert jött végre a szekeres, ki megvette Korpásné asszonyom zöldségét, csibéit és közben elbeszélte, mi ujság a faluban. Korpásné nagyon megörült, mikor a szökevényekről hallotta a hirt, mert rögtön tudta, hogy azokat keresik, a kik itt vannak nála. Meg is egyezett a szekeressel, hogy ez elviszi Veronkát és Danikát a faluba, onnan pedig a bíró majd haza küldi őket; de mikor Korpásné elő akarta vezetni a két szökevényt, nem találta őket sehohol. Mert Veronka és Danika épen e beszélgetés alatt szöktek volt meg a segítség elől, — bele a sok bajba és szenvedésbe. Perediné kezébe kerültek, többé senki sem ismerhetett rá a két szökevényre.

Egy egész hét mult és Marosiné mind szomorubb lett, már jóformán nem is

remél-
keit —
férfi
tatta

az éde

Miért

dolog,
kők s
egy k

gen. A
és egy

velök

tudjul
már n
legok
hez s
arról
szökh
majd

csoka
kép u
szegén
az na
is, ag
rültek
hol! I
Maro
jon i
bajba
noszte

remélte, hogy valaha újra láthatja gyermekeit — mikor egy napon egy ismeretlen férfi lépett be az özvegy házába s bemutatta magát, hogy ő rendőri tisztviselő.

— Hirt hozott gyermekeimről? kérdé az édes anya mohó örömmel.

— Igen is, hoztam. Megkerültek.

— Oh, hála Istennek! Hol vannak? Miért nem hozták el őket.

— Hja, az már nem olyan könnyű dolog. Hamarosan nem is jöhet haza egyikök sem s főnököm azért küldött, hogy egy kis utbaigazítást adjak.

— Oh, de hát hol vannak?

— A kis fiu Ujvárosban fekszik beteg. A leány pedig Budapesten van fogva és egyelőre nem bocsáthatják haza.

— Istenem! De hát mi történt velök?

— Azt mi részletesen még nem tudjuk. Hanem Ujvárosban a rendőrség már mindent tud. Most tehát, jó asszony, legokosabb lesz, ha először is a kis beteghez siet. A leánynak nincs semmi baja s arról gondoskodunk, hogy többé meg ne szökhessék. Ha nem követett el bűnt, majd szabadon bocsátják.

A derék tisztviselő azután jó tanácsokat adott Marosinének, mit tegyen, mikép utazzék és hol kihez forduljon. A szegény anya nem is késett sokáig s még az nap utra kelt Ujváros felé. Örövendve is, aggódva is indult utjára, mert megkerültek az elveszettnek hitt gyermekek, de hol! Egyik kórházban, a másik börtönben. Marosiné azt sem tudta, melyiken busuljon inkább: Danikán-e, ki talán halálos bajban fekszik, vagy Veronkán, ki gonosztevők közé jutott. Mit követhetett el

az a boldogtalan leány? És mi baja lehet szegény Danikának?

Ezt mind nem tudhatta a jó anya és így nagyon meg volt rontva öröme gyermekei megkerülésre fölött. Legelőször is Danikához kellett sietnie, hogy ápolja. A mint megérkezett Ujvárosba, sietett a kórházba és mikor megmondta, kit keres, elvezették egy nagy terembe, melyben sok gyermek feküdt. Egyik ágyban sápadtan, mozdulatlanul nyúlt el egy fiu, behunyt szemmel, eszméletlenül. Marosiné megszíról ráismert.

— Az én fiam, az én szegény kis fiam!

Oda akart rohanni, de az ápolónő visszatartotta.

— Ovatosnak kell lenni, mondá. A kis fiu nagyon súlyosan beteg, az orvos azt mondta, hogy még nincs túl a veszélyen. Ritkán nyeri vissza eszméletét s ilyenkor vigyázni kell, nehogy fölizgassa valami.

A szegény anya lábujjhegyen s zokogását is elfojtva, lehajolt a beteg fiúcskához. (Lásd a képet a 389. lapon.) Aztán így szólt:

— Legyen minden úgy a mint az orvos ur parancsolja. De azt talán megengedik, hogy én ide jöjjek és ápoljam szegény fiúcskámat?

— Majd megkérdezzük az igazgatótól.

Az igazgató megengedte s Marosiné egyelőre ott maradt. Danika egykét napig rá sem ismert anyjára és az orvos nagyon komoly arcot mutatott, valahányszor megvizsgálta; de pár nap múlva végre így szólt:

— Most már bizhatunk benne, hogy meggyógyul. Erős kis vitéz, hogy ezt a súlyos betegséget kibirta.

Ezalatt Marosiné hallott egyetmást Veronkáról is. Azt persze nem tudhatta meg, miért szöktek meg, mert Danika még nem birt beszélni, az emberek meg itt nem tudhatták; de annyit hallott, hogy Veronkát egy hirhedt veszedelmes tolvajnő, Piros Örzse társaságában fogták el. Most már a bíró fogja eldönteni, hogy a kis leány is követett-e el valami bünt?

Ezalatt Veronka nem valami mulatságos napokat élt a messze fővárosban. Ama nap óta, melyen a jó öreg bíróval beszélt és neki mindent elmondott, nem volt ugyan többé a fiatal gonosztevők közé csukva, hanem egy külön, tiszta szobáskába; de azért mégis csak be volt csukva s hosszú napokon és éjeken át volt ideje gondolkozni mindarról, ami vele történt. Kapott olvasni való könyveket, de beszélni senki sem beszélt vele, legalább arról nem, amit ő szeretett volna megtudni. Őreitől hiába kérdezte, meddig lesz itt, mi történik vele, van-e valami hír Danikáról? Csak azt kapta feleletül, hogy majd megtudja a bírótól annak idején, a mit meg kell tudnia.

Multak tehát a rettentően keserves, hosszú napok és Veronka már szinte beletörődött, hogy rab marad örökre, — mikor egy reggel tudára adta az ör, hogy a bíró újra maga elé rendelte. Veronka félt is, de örült is; az a bíró olyan jó, nemes szívű ember volt, hogy Veronka, amióta beszélt vele, egész bizalmat és

szeretetet érzett iránta; olyan nyájasan szólt hozzá multkor, hogy csak jót akarhat.

Mikor Veronkát bevezették a bíró elé, ez maga volt a szobában. Komolyan, de nem barátságtalanul fogadta a kis leányt.

— No's, kis leány, nem igen kellemes a fogság, ugy-e? Vigasztalódjál, mert még mindig jobban jártál, mint kis testvéred.

Veronka elsápadt.

— Mi történt Danikával? kérdé remegve. Csak nem halt meg? Ugy-é nem? Meggyógyult?

— Nem halt meg, nem is gyógyult meg, hanem igen beteg. Közel volt hozzá, hogy meghaljon, de most kissé jobban van és jó anyátok ápoló gondja talán megmenti.

— Ott van anyánk! És... és tudja azt is, hogy én hol vagyok?

— Természetesen.

Veronka arca egy pillanatra fölragyogott az örömtől. Mert legelőször is az jutott eszébe, hogy ha anyja tudja, hol van, akkor nem fogja engedni, hogy sokáig szenvedjen, ki fogja szabadítani és haza viszi, abba a kedves, csöndes falucskába, hol oly boldogan, gond nélkül éltek, hol a pázsitos mezőn, árnyas erdőn dalolva játszadoztak. Már inkább kész volt lemondani arról, hogy a gazdag Kardos János leánya legyen és uri kisasszonykép éljen; mert a mit eddig ennek a kedvéért átszenvedett, olyan keserves volt, hogy inkább ment volna vissza egyszerű, szegény, de boldog gyermeknek. És mióta tapasztalta, milyen bajokba rántotta magát és Danikát, nem igen bizott többé abban, hogy

mind helyes és igaz, amit gondol; most már azt sem tartotta olyan bizonyosnak, hogy ő meg Danika nem a Marosiné gyermekei. Még ugy titokban gondolta ugyan, hogy hát mégis lehetséges az; de majd később talán kiderül, csak most jönne a régi, szigorú, de gondos jó mama és szabadítaná ki. El is fog jönni bizonyosan, — de erre a gondolatra aztán megrettent Veronka, mert az jutott eszébe: hogy fog ő anyja elé léphetni, mit fog neki mondhatni? Hiszen holtra kell magát szégyelnie!

Most azonban nem maradt sok ideje a töprekedésre, mert alig volt pár perczig ott a bíró szobájában, megnyílt az ajtó és fegyveres őrök közt két rabot vezettek be. Veronka összerendezte, mert jól ismerte őket... azaz csak egyikre ismert rá rögtön, mert ez Perediné volt. A másik hasonlított ahhoz a Vilmos bácsihoz, meg a későbbi nagyapához, de mégsem volt egyik sem.

Perediné, a mint belépett és megpillantotta Veronkát, dühösen nézett rá és feléje készült rohanni, de az őr megfogta. Veronka ijedten hátrált, az öreg bíró azonban nyugodtan mondá:

— Ne félj semmit, kis leány, ezek a gonoszok nem árthatnak neked többé semmit.

Aztán Peredinéhez fordulva szigorú hangon szólt:

— Tanácsolom, hogy nyugodtan viselje magát, mert különben vasra veretem.

Perediné a fogait csikorgatta, mérgesen pillantgatott Veronkára, de a leányka most már nem félt. A bíró pedig egy csomó irást vett föl asztaláról és így szólt Peredinéhez és társához:

— Megérkeztek mind a jelentések, tehát figyelmeztetem, hogy hiába való, ha tovább is tagadják, amit úgy is tudok. Maga nem Perediné, hanem Piros Örzse,

a híres tolvajnö. Ez a társa pedig nem testvére, nem is atyja, hanem Piros Palkó, a veszedelmes betörő. Ennek a kis leánynak köszönhetjük, hogy ezt gyorsan kiderítettük, mert ő nyomra vezetett, hogy Ujvárosban kinél jártak, mit csináltak. A Jutka szolgáló meg a gazdája mindent megvallottak, tehát fölösleges minden tagadás.

— Tagadom, mindent tagadok! kiáltott

Perediné, vagyis igazi nevén Piros Örzse taporzékolva. Ez a hálátlan gyermek hamisan kever gyanuba!

Veronka ámulva hallgatta mindezt és csak most kezdte lassankint megérteni, ami vele történt. Mert a bíró nyugodtan így szólt tovább:

— Mondtam, hogy fölösleges a tagadás. Ime, elmondom az egészet. Két héttel ez előtt követték el a nagy lopást, aztán menekültek és rajta voltak, hogy senki se

... LEHAJOLT A BETEG FIÚCSKÁHOZ (Lásd a 387. lapon.)

találja nyomukat. Felöltöztek tehát finom uri ruhába. Piros Palkó fekete parókát tett föl: itt van ni, megtaláltuk a kabátja zsebében.

A bíró felmutatott egy fekete parókát és Veronka rögtön ráismert. — Ilyen hajjal ez az ember mindjárt egészen olyan volna, mint az a Vilmos bácsi. A bíró pedig így folytatta:

— Mikor így utaztak, találkoztak két boldogtalan gyermekkel és új tervet főztek ki, hogy az üldöző rendőröket megcsalják. Magukhoz vették a gyermekeket és Piros Örzse felöltözött gyászruhába, azt hazudva, hogy ő özvegyasszony s ezek az ő gyermekei, Piros Palkó meg az ő testvére, Vilmos bácsi. Azt hitték, hogy így senki sem fog bennök a tolvajokra ráismerni. Mikor aztán vasuton jöttek ide, arra gondoltak, hogy Piros Palkó nincs eléggé átváltozva, tehát ősz haját és hosszú ősz szakált kötött fel. — — itt van ni! — és ekkor lett belőle a nagyapa. Bizony majdnem sikerült is megcsalniok a rendőröket, kiket az zavart meg leginkább, hogy egy kis leányt is találtak, pedig csak egy pár embert kerestek. De hát a ravaszág nem használt s épen a kis lány vezetett jó nyomra, a nagyapa álhaját és szakálát levettük, újavárosi czinkosukat elfogtuk, a jámbor Jutkát kivallattuk. Hát akarják-e még tagadni?

Piros Örzse hol vörös, hol sápadt lett dühében, míg Piros Palkó elszántan szólt:

— Már hiába minden, hát inkább megvallom, hogy úgy van az mind.

— És a pénz, melyet legutoljára loptak, hol van?

— Azt is megmondom, mert úgy sincs nálam többé... bele van varrva a bélésébe annak a kabátnak, melyet itt elvettek tőlem.

— Jól van. Most menjenek vissza a börtönbe.

Az örök megfogták a tolvajpárt és elvezették. A bíró pedig egy szolgának parancsolá:

— Vezessék be azt az asszonyt!

A következő pillanatban megnyílt az ajtó és Marosiné lépett be. Veronka meglepetésében félelmet, szégyenkezést felelve hozzája szaladt.

— Édes jó anyám! kiáltá zokogva.

— Boldogtalan gyermek! felelé Marosiné szintén könyezve és megölelte Veronkát. Hol kell veled találkoznom!

Az öreg bíró komoly, barátságos hangon szólalt meg:

— Még hálát adhatnak a Gondviselésnek, hogy itt találkoznak. Ez a megdölgötlan gyermek a legveszedelmesebb gonosztevők kezébe jutott volt. Az a tolvajpár magával vitte és rábeszéléssel, kinzással kényszerítette volna, hogy társuk legyen. Furfangos tolvajt neveltek volna belőle és végre is börtönben, szégyenben fejezte volna be életét. Ettől megszabadult, — most, jó asszony, haza viheti leányát.

(Vége következik.)

BETÜREJTVÉNY.

Adva van: 1 b, 2 l, 6 a, 3 d, 1 r.

Ezen betűk úgy helyezendők el egy koczkában, hogy széltségben s hosszában ugyanazokat a szókat adja ki. Az első sor jelent egy híres hazai várost, a második sor egy európai hegységet, a harmadik sor a kis gyermekek ápolóját, a negyedik sor meg azt, amin minden nyugszik.

KAKUKFI A FÉSZKEKBEN.

(Képpel a czimlapon)

AKÁRKI is láthatja, hogy az a madár-mama kisebb, mint a fia, a kit etet. Furcsa, de úgy van, nincs is benne semmi boszorkányság, csak hamisság, ravaszság. Mert az a jó kis madárka azt hiszi, hogy ez az ő fia, pedig nem az, hanem vakmerően belopott idegen. — kakukfiók.

Ha így nyár elején erdőben járunk, szeretjük hallgatni a kakuk szavát. Mészire hangzik, de magát a kakukot ritkán láthatni, mert szemfüles, ügyes madár és a legkisebb neszre odább illan. Nem is igen üldözik, mert az embereknek hasznos tesz a sok kártékony rovar elpusztításával. Hanem az erdő többi madarainak, azoknak van rá okuk hogy haragudjanak a ravasz kópéra.

Mert a kakuk kicsiny korában is, felnőtt korában is gonosz fizkő. Röstel fészeképitéssel fáradni, addig inkább prédát keres vagy hever. Hanem egyszer aztán mégis észre veszi, hogy szüksége volna fészekre, mert hová tegye tojáskáját? Ennek puha fészek kell, aztán pedig gondozás, később pedig a tojásból kikelt kicsikét kell ápolni, táplálni. Az ám, de a kakuk lusta arra, hogy ezeket a kötelességeket elvégezze; ravaszul kimódolja tehát, hogy mások végezzék helyette. Leskelődve röpked szerte s a mint olyan fészket talál, melyben a madarak nincsenek otthon, oda teszi tojását és elröppen, feléje sem néz többé. Rendesen a kisebb dalos madarak fészket választja ki e czélra, még pedig olyanokét, melyeknek tojáskái hasonlítanak az övéhez.

Mikor a fészek gazdái hazatérnek, ott találják az idegen tojást, de nem veszik észre, hogy idegen. A szegény kis madárkák nem tanulnak számolni, nem tudják, hány tojáskájuk volt. Mivel pedig ott van a többi közt, hát kiköltik ezt is és ugyancsak bámulhatnak, mikor a kicsinyek közt az egyik egészen különbö-

zik a többitől, sokkal nagyobb, erősebb és éhesebb is. De hát azt hiszik, ez is az ő fiók, ezt is föl kell nevelni.

Ha még csak eddig volna, megjárná. A kicsike kakuk nem tehet róla, hogy idegen fészekben bujt ki a tojásból. De alig hogy kibujt, elkezdi a garázdálkodást. Reggeltől estig enni valót kíván és olyan sipogást visz véghez, hogy az öreg madarak bizonyosan azt hiszik, mindjárt éhen hal. Nyakra-főre hordják tehát neki a sok kövér bogárkát. Hanem persze a többi kicsikét, saját igazi fiaikat is táplálni akarják, de ezt kakuk urfi nem engedi. Elkapja a többiek elöl a jó falatot, csak hamar pedig még gonoszabbat cselekszik: kiturja őket a fészekből. Már különben is nagyobb, erősebb, de a sok jó falattól még inkább erősödik. Kezd tehát rugdalózni, veszekedni s addig-addig mesterkedik, míg egyik vagy a másik kis mostoha testvérét a fészek szelére tolja, aztán kitaszítja. A szegény pelyhes kicsike lezuhan a magasból és vagy rögtön agyon üti magát, vagy nyomorultan elvész, mert röpkölni, de még járni sem tud, s éhen hal. Az első után kiturja a kegyetlen kakuk a másodikat és harmadikat, míg végre egymaga marad a fészében. Ezt a gonoszságot persze csak olyankor teszi, mikor az öreg madarak oda járnak eleséget keresni.

Mikor egyedül maradt a fészekben, akkor aztán az öreg madár pár csupán csak neki hordja az eleséget. Es olyan falánk, hogy a szegény jó madárkák alig győzik etetni. A mint egy kövér falatot lenyelt, már ujat kíván, míg csak késő este bele nem fáradt az evésbe. Így természetesen gyorsan nő és erősödik és rövid idő múlva nagyobb mint azok a kis madarak, melyek annyi fáradsággal fölnevelik.

Mikor már jól megtollasodott, kiröpkül a közeli ágakra, de pár napig még eteti magát. Mikor végre érzi, hogy már jól bírja szárnyait, egy szép napon elröppen és nevelő szülei soha sem látják többé.

Busan üldögélnek szegények a fészek mellett és nem értik, mi történt, hogy mikor annyi szép tojás-kájok volt, mégsem neveltek egyetlen egy kis madárkát sem, a

kít röpködni tanítsanak. Csuful meg vannak esalva. A kakuk pedig már messze röpköd és nem törődve semmivel, vigán éli világát az erdőben.

AZ ERŐS PAJZS.

»NO JÖHETSZ már addá elen,
Ostromodat elviselem.
Ha baj ér, ám ti lássátok,
Nem félem a támadástok!

Kifeszítem az esernyőt —
Ez a legjobb védő erőd.
Hát aki vagy muszka, német —
Vedd be az én esernyőmet!«

Igy szól hetykén vitéz Ferke,
Esernyőjét kifeszéjtre . . .
S egyszer csak zsuppsz! . . . Hát ez alatt
Az a híres pajzs — kiszakadt!

Amint rajzunkon láthatjuk:
Támadt rajta szörnyű nagy lyuk;
S Ferke urfi vitézségén
Jókora lyuk támadt szintén.

L
A
J
B

TAF

szó, h
egész
udvarl
Taraj

nem t

bos, a

szoms
kakas
sokáig

INGERKEDÉS.

LACZI, Laczi, vad Laczika,
A lud anyát ne ingereld!
Jámbor állat; — de ha fias
Bizony kiszáll sikra veled.

Kiszáll — s ámbár sokkal kisebb,
Sokkal gyöngébb, tehetlenebb —
Ugy megtépáz, úgy megkarmol,
Hogy soká megemlegeted!

TARAJOS ÉS SARKANTYUS.

— Állatmese. —

UKORIKÜ!

Hangosan zengett a kerítés
tulsó oldaláról a hatalmas kakas-
szó, hogy szinte visszhangzott bele az
egész környék. A kerítésen innen levő
udvarban pedig szörnyű haraggal kiáltá
Tarajos, a csillogó tollu kakas:

— Ez már kiállhatatlan! Ezt már
nem tűrhetem tovább!

— Mi az? Mi a baj? kérdé tőle Bu-
bos, a kövér tyúk.

— Nem tűrhetem tovább, amit a
szomszédban az az elbizakodott hetyke
kakas véghez visz. Dejszen, nem fog már
sokáig hetvenkedni! Addig nem nyugszom,

mig párbajra nem kényszerítettem. Meg-
ölöm a haszontalant, belefojtom a tócsába,
mely ott van az udvarukon.

— Ezt már sokszor mondtad, felelé
a kendermagos.

— Igen is, mondtam, de most meg
is teszem.

— No no, csak meg kell jól gondolni,
jegyzé meg a tapasztalt és szende Kotkot.
Láttuk a palánk hasadékán át, hogy
Sarkantyus szomszéd hatalmas vitéz.
Nemcsak gyönyörű hófehér, szépségben
ritkitja párját, hanem óriás is. Olyan
sarkantyuja van, mint akármelyik huszár-
nak. A hangja meg igazi trombita.

— Ne fecsegi! rivalt rá Tarajos
haragosan. Még csak az kellene nekem,
hogy itt előttem dicsérvétek! Mit tudtok

ti hozzá? Én mondtam, hogy hitvány, elbizakodott ficzkó, a kit én vízbe fogok fojtani. Hogy fehér a tolla? Hát nem szebb az én pompás tarka tollam? A sarkantyújának meg mi haszna? Hangja pedig csuf rikácsolás az én zengő énekemhez képest.

És Tarajos nagyot kukorékolt, aztán kérde:

— Hát hallottatok ennél szebb kukorékolást valaha?

— De bizony a Sarkantyus... kezdé mondani Búbos.

Kezdte, de nem fejezte be, mert Tarajos mérgesen rárontott és ugyancsak megtépázta volna, ha a meggondolatlan tyuk hamar el nem fut. Üldözni Tarajos nem üldözte, mert épen ekkor a szomszéd udvarból ismét hatalmasan zengett át a Sarkantyus kukorékolása.

— Már megint! toporzékolt Tarajos. Most már vége szakadt türelmemnek. Megyek és elpusztítom a föld színéről!

Búbos meg a többi tyukok, csibék ijedten fogták körül.

— Ne menj! Maradj! Még valami bajod esik!

— Megyek! Csak mint győztest fogtok újra látni. Ne féljete, a hetvenkedő ficzkó nem fog többé boszantani.

És keresztül röpült a palánkon, Sarkantyus birodalmába. Most már nem lehetett becsülettel visszatérni, a csatát meg kellett vívni. A tyukok aggódva néztek a palánk hézagai közt, micsoda rettenetes dolgok következnek most mindjárt a szomszédban.

Sarkantyus békésen kapargált a maga udvarán és épen most jó kövér

magot talált, tehát odahívott egy szintén hófehér tyukocskát és nagylelkűen neki adta a kedves csemegét. Hátal voltak a palánk felé, Sarkantyus még nem is vette észre, hogy Tarajos berontott az ő birodalmába.

Tarajos, amint a palánk mellett földre szállt, meghökkenve állt meg. Mikor közelebről látta Sarkantyust, nem tagadhatta, hogy csakugyan hatalmas legény, nem igen lesz tanácsos bele kötni.

— Igen, de valamit mégis kell tennem, ha már itt vagyok, gondolá. Otthon a tyukjaim kiesufólnak, ha csak így egyszerűen haza futok.

Csakhamar neki bátorodott.

— Ugy tesz, mintha nem venne észre... bizonyosan fél, azt hiszi, hogy csak véletlenül tévedtem ide s mindjárt visszatérek. Csak azért sem, most mindjárt elpusztítom a föld színéről.

Sarkantyust ezalatt figyelmeztette a fehér Szendike, hogy Tarajos itt van udvaron.

— Pedig nincs itt semmi keresni valója s ha iziben haza nem kotródik, az majd kiteszem a szűrét.

— Ne bántsд nagyon, szólt a szelid tyukocská. Nagy szomorúság volna oda át.

— Én nem bántom, ha ő nem köt belém. De úgy látom, nem fér a bőrébe. Sokszor hallom a palánkon át, hogy szidalmaz engem, pedig soha egy szóval sem bántottam. Hanem irigykedik, mert szebb és erősebb vagyok és szebben tudok kukorékolni.

Ezzel Sarkantyus megfordult, nyugodtan közeledett Tarajoshoz és így szólt:

— Kedves szomszéd, mit keresel itt nálam? Nem szeretem a hivatlan vendéget. Térj hát vissza iziben a magad udvarára.

Tarajos, mikor hatalmas ellenfelét közeledni látta, szívesen követte volna a jó tanácsot, mert újra inába szállt a vitézsége. De jól látta, hogy a palánkon át mind nézik a tyukok és csibék, most már nem szabad szégyenben maradni. Ugy vélte hát, hogy majd ráijeszt Sarkantyusra. Hetykén mondá:

— Nem azért jöttem, hogy visszamenjek, hanem hogy véget vessek garázdálkodásodnak.

— Ugyan ne bolondozz, szomszéd, felelé Sarkantyus boszusan. Soha sem álltam az utadban, nem is törődöm veled, hát te se törődjél velem, mert különben megbánod.

— Micsoda? Még most is mersz hetvenkedni, mikor szemben állsz velem? No már most nem kegyelmezek meg s készülj a halálra s ha eddig nem csináltál testamentomot, most már nem csinálsz, mert öt perc múlva belefojtalak abba a tócsába ni, ott fogsz nyomorultan elveszni.

— Vagy én fojtalak belé, te irigycizkó! szólt Sarkantyus mindinkább megharagudva. Még egyszer mondom, pusztulj innen, ne kötekedjél!

Tarajos örömmel tette volna. Törte is a fejét, miképp tehetné meg úgy, hogy mégis őt gondolhassák győztesnek. Szánakozó hangon így szólt tehát:

— Szegény Sarkantyus, sajnállak. Jól van no, hát nem kívánom a halálot, megkegyelmezek neked, ha szentül ígеред, hogy jövőre szerényen viseled magadat,

mint hozzád illik, ha nem fogsz a palánk tetején begyeskedni, nem fogsz hangosan kukorékolni, egy szóval, megvallod, hogy nem te vagy a legkülönb kakas a környéken.

— Megvallom én azt mindjárt, mihelyt külön legényt látok, felelé Sarkantyus. Hanem te nem vagy az, téged csak az irigység gyötör. Utoljára mondom, takarodjál, mert vége a türelemnek. Egy, kettő! Pusztulj!

Mivel pedig Tarajos nem mehetett vissza, ha csuffá lenni nem akart, hát Sarkantyus végre nagy haraggal rárontott. Tarajos, mikor már kénytelen volt vele, elszántan belefogott a viadalba s a két dühös kakas csakhamar ugyancsak tépte, vágta egymást. A tyukok ijedten futkostak és sipitottak, de a két harcos nem ügyelt rájuk. Sarkantyus hatalmasan támadott, de Tarajos is keményen védte magát, csakhogy rövid idő múlva érezte, a mit semmiképp sem akart eddig hinni: hogy Sarkantyus külön vitéz. Most már futott volna de Sarkantyus nem eresztette.

— Azt mondtad, hogy belefojtasz a tócsába? No hát lássuk, ki jut belé!

És akárhogy vergődött Tarajos, ellenfele mindinkább szoritotta őt a tócsa felé. Végre ott viaskodtak a víz partján és Sarkantyus egy hatalmas lökéssel beletaszította Tarajost a tócsába, még rá is röpült és lenyomta a vízbe, aztán diadalmasan szállt vissza a partra és diadalmasan kukorékol.

Tarajos ugyancsak sok vizet nyelt s hörögve vergődött. Már az hitte, vége van. Szencsére nem volt messze a parttól, kimászhatott. Nem messze állt Sarkan-

tyus, készen a harc folytatására; de Tarajosnak egy csöpp kedve sem volt többé erre. Elázva, csuffá téve futott szégyenszemre haza. Itt szeretett volna elbujni, de mindenütt utána mentek, nevétek, csufolták még a kis esibék is. Az öreg Bubos pedig így szólt a kicsinyekhez:

— Lássátok, okulhattok rajta. A kit elvakít az irigység, maga teszi magát csuffá. Érzük be a magunk jó tulajdonságaival és soha se boszankodjunk azon, ha másnak is vannak szép vagy a mienknél még szebb tulajdonságai.

KENGURU.

UDNÁTOROK-E felelni arra a kérdésre, ki volt Cook (olvasd Kúk) kapitány? Azt hiszem, sokan olvastatok már e bátor, jeles fölfedezőről, ki több mint száz esztendővel ezelőtt bukkant rá a legujabb

világrészre, Ausztraliára. Ő hozta meg a híret annak a furcsa állatnak is, melynek azelőtt persze híret sem hallották s melyről még azután is csak nehezen hitték el, amit az utasok beszéltek, — hogy az öreg kenguru a hasán levő nagy bőrzsacsókban hordja kicsinyeit, a míg ezek nem bírnak jól futni s veszedelembe juthatnának.

Mi most már tudjuk, hogy ez csakugyan igaz és egyik-másik európai állatkertben láthatni élő kengurut is, ámbár nem igen él sokáig minálunk. A fogságban megszeliidül és még meg is tanul egyetmást, megérti ápolója szavát.

Kicsiben lerajzolva a kenguru majdnem patkányhoz hasonlít, pedig ugyancsak

különbözik tőle, legelőször is abban, hogy egyike a legnagyobb állatoknak, Ausztráliában meg épen a legnagyobb is. Ha egyenesen áll, ölnyinél magasabb; és többnyire áll vagy ül, mert első lábai olyan aprócskák, hogy négylábbon alig tud járni. De annál jobban tud ugrani, mert hátsó lábai viszont roppant erősek és hosszú farka is arra szolgál neki, hogy az ugrásnál nagyot lendítsen magán. Mint növényevő és félnék természetű állat, nem bánt senkit, ha őt nem bántják; de ha üldözik és szorongatják, akkor veszedelmes ellenfél mert lábain roppant karma van s egyetlen csapással képes megölni üldözőjét.

Az ausztráliai vadászok rendszeren lóháton, kutyákkal indulnak a kenguru ellen. Könnyű szerrel nem igen jutnak zsákmányhoz, mert a kenguru nagyon óvatos, igen éles látása, hallása van és messziről észreveszi a veszedelmet. Ha ellenséget lát, legelőször is magasra föl-emelkedik és körülnéz, melyik oldalon menekülhet legbiztosabban, aztán óriási ugrásokkal futásnak ered, messze elhagyva lovat, kutyát. Körülbelül egy mértföldnyire bir nagy sebességgel futni, de azután lankadni kezd és üldözői, ha kitartók, utólérhetik. Csakhogy azért még védi magát és elevenen elfogni nagyon nehéz. A vadászkutyát vagy agyon rugja, vagy első lábaiba fölkapva vágja földhöz, ha pedig víz van közel, abba dobja. A vizet különösen szereti s ha folyó van közel, mindig annak irányába fut, mert igen jól tud uszni és így sokszor el is menekül üldözői elől, kik nem követhetik a mély vízbe. A puskások tehát arra törekednek, hogy a kenguru ne juthasson a vízhez, hanem ellenkező irányban legyen kénytelen futni; csakhogy a kenguru kifog rajtok és nagy körben kerülve mégis mindig a folyó felé iparkodik. Ha többen vannak a vadászok, természetesen elállják az utját és lelövik.

Régebben nagy falkákban legelészett a kenguru Ausztrália síkságain és igen sok

kárt okozott a veteményekben, ültetvényekben. Az ottani gazdák ezért folyvást üldözték és ki is pusztították, úgy hogy most már csak messze bent, az elhagyott erdőségek közt található. A vadászok azonban ott is fölkeresik és örülnek, ha zsákmányul ejthetik, mert husa (szérintők) jóízű s az ottani lakosság ép úgy kedveli, mint mi a jóféle vadpecsenyét.

ILLAT ÉS LÉLEK.

UGYAN hadd nézek bele
A kis virág kelgyűbe!
Lássam homnan fakad a
Kedves, édes illata.
S hogy kinyílt a kehely,
Belőle lágy nész felel:
Mi az illat a virágban,
Az a lélek a kis lányban.

VIDÁM FERKÓ.

— Beszélyke. —

(Vége.)

AZT MÁR nem Ferkó mondta, hanem Ágnes asszony, ki éppen ekkor érkezett vissza s a grófné mögött állt.

— Ugy-e mondtam? szólta Ferkó nevetve. Itt van Ágnes asszony, az igazi.

— Jó kedvű ficzkó vagy, mondá a báróné mosolyogva. Ez talán a fia, Ágnes asszony?

— Nem biz' a, kérem alássan, csak efféle szegény fiu. Néha megbízom holmi kis munkával, hogy legyen keresete. Ügyes, jóra való fiu, szívesen tesz mindent és meg lehet bízni benne.

— Akkor hát küldje vele lakásomra ezt a rózsabokrétát.

— Igen is. A lakást már ugyis tudja, ott járt a minap.

Ferkó örömmel vitte el a bokrétát és még nagyobb örömmel tért vissza, mert most nem is egy, hanem három fényes tizeskét kapott. Mutogatta is dicsekedve Ágnes asszonynak.

— Megtetszettél a jó bárónénak, fiam. Mert lásd, az emberek szeretik, ha vidámnak, szolgálatkészek látják azt, a ki számukra valamit végez.

Ferkó birt e tulajdonokkal és csak hamar mindenki megszerette. Ágnes néni sátra körül más mindenféle árusok is voltak s Ferkó pár nap alatt mindenkinek kedvence lett. A mit rábíztak, ügyesen és pontosan végezte és nem mult nap, hogy üres zsebbel tért volna haza. De nemcsak ügyes és vidám volt, hanem

jószivü és bátor is és ebből következett aztán valami, amiről nem is álmódott.

Egy napon épen elvégezte a rábizott dolgot és mert a sok járás-kelésben már elfáradt, már haza felé indult, mikor egyik főutezán, hol tömérdek ember, kocsi járt, egy siránkozó, sopánkodó cselédet vett észre. Sokan álltak körül és hallgatták mikor így panaszkodott:

— Csak egy pár peczre álltam meg, hogy egy ismerősömmel beszéljek és a fiu azalatt eltűnt. . . oh, olyan gyöngye, élhetetlen gyermek. . . beteg az istenadta. . . most merre induljak, hol keressem? Jaj, mit fog az anyja mondani, ha vala mi baj éri!

Ferkó ezt hallotta s ilyen formát gondolt:

— Már akár jobbra, akár balra indulna, mindenesetre jobb volna, mint ha itt siránkozik, mert ezzel ugyan meg nem találja. Körülnézek egy kicsit, hátha látok valahol egy olyan beteges kis fiút bolyongni? Messze nem lehet, ha csak pár perccel ezelőtt tűnt el.

Valóban nem is kellett Ferkónak sokáig keresnie, csakhogy egészen máskép talált rá, mint gondolta. A mint fürkészgetve ment, egyszerre ijedt sikoltozást hallott, az emberek rémülten kiáltoztak s Ferkó csakhamar látta, miért. Az utca közepén egy sápadt képü, finom ruhába öltözött fiucska ügyelgett s nem vette észre, hogy sebesen vágatató kocsi közeledik egyik felől is, másik felől is. Mikor az egyiket végre mégis észre vette, egyenesen a másik elébe futott, a kocsis már nem bírta visszatartani a lovakat, még egy pillanat, és a fiúnak vége van. Anyyira

meg volt rémülve, hogy összerogyott, a lovak már-már rátapostak, de ebben a pillanatban villámgyorsan ott termett valaki és félrerántotta a fiut. Ez a valaki pedig Ferkó volt.

A kis fiu ájultan hevert a földön és sok ember gyült oda, nézegette, talál-gatta, egyuttal pedig dicsérték Ferkót, ki letérdelt és ölébe emelve a fiucska fejét, így szólt a körülállókhöz:

— Szép, nagyon szép, amit beszélnek, de többet érne, ha valaki orvost hívna, hogy segitenénk a szegény fiúcskán.

Épen ekkor oda érkezett egy öreg ur, a ki orvos volt. Megvizsgálta az alélt fiut s így szólt:

— Baja nem történt, csak a nagy ijedtségtől ájult el. Legjobb volna haza vinni, de nem tudjuk, kicsoda, hol laknak szülei.

— Elöttem nagyon ismerős ez a fiucska, mondá Ferkó. Már láttam valahol. . . igaz! Már tudom! Báró Váriné fia, tudom is a lakását. Vittem én oda virágot.

— Akkor hát szaporán hívj bérkocsit, haza visszük.

Ferkó futott az utca sarkáig, hol bérkocsik álltak s előhívta az egyiket. A még mindig alélt fiúcskát az orvossal beemelték a kocsiba, az orvos is beült, Ferkó pedig tovább akart menni.

— Jöjj te is, jó fiu, szólt az orvos. Mert a lépesőn majd ketten könnyebben fölviszük.

Ferkó tehát beült a kocsiba, megmondta, hova hajtsanak s rövid idő mulva ott voltak a báróné lakása előtt. A még

mindig eszméletlen fiut ketten gyöngéden megfogták és föl vitték a lakásba.

Nem szükséges elbeszélnem, milyen nagy volt a mama ijedelve, mikor fiacskáját ilyen állapotban látta. Az orvos nagy nehezen bírta megnyugtatni. Csak akkor nyugodott meg egészen, mikor a kis fiu végre föleszmélt és lassan-lassan egészen magához tért. Ekkor a báróné fürkészni kezdte, miként történt az a veszedelem, de Ferkó ekkorra már elosont, az orvos pedig így szólt:

— Én valóban nem tudom, mert későn érkeztem oda. A körülállóktól hallottam, hogy ez a derék fiu, a ki ide is jött velem, ez mentette meg az elgázolástól a kis fiucska. És úgy látszik, ismeri a bárónét, mert tudta a lakást: azt mondta, hogy virágot hozott ide.

— Oh, akkor az nem lehetett más, mint az Ágnes asszony jókedvű legénykéje. Tüstént ide kell hívni.

Az inas csakhamar előteremtette Ferkót, a ki szerényen szabadkozott, mikor a báróné hálásán megköszönte neki szép tettét.

— Oh, kérem alássan, bizony nincs mit... hiszen csak nem engedhettem, hogy a lovak agyon tapossák!

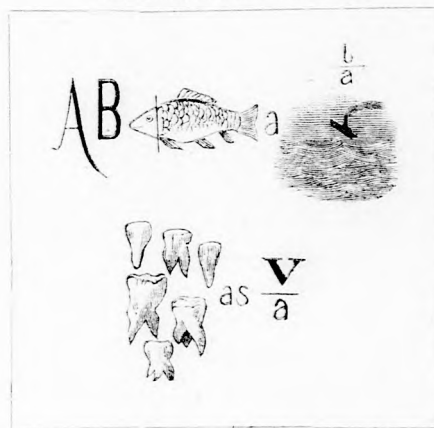
— Mások is látták és engedték volna, mert tudták, hogy veszedelmes odamenni... de te bátor vagy és nemes szivü, nem gondoltál magadra és megmentetted az én egyetlen fiamat, életem örömét. Ezt meg fogom hálálni.

Ferkónak oda kellett ülni a bársony székre és elmondani, kicsoda, micsoda, hogy és miért került ide. Mikor mindent elmondott, a báróné így szólt:

— Nem fogsz többé ebben a nagy városban bolyongni, hanem itt maradsz a házamban, én fogok gondoskodni rólad. Tudom, lesz kedved a tanulásra, derék embert nevelek belőled. Megérdemli a pártfogást, aki vidám a szegénységben és munkában, bátor a bajban és veszedelemben.

Ugy történt, miként a hálás szivü anyja mondá. Ferkóból derék ifju, aztán még derekabb férfi lett, ki jó állásra vergődött és sokszorosán beváltotta otthon tett szavát, mert jólétre juttatá szegény szüleit és testvéreit is.

KÉPREJTVÉNY.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Tomcsányi Feri 30 kr, Korbuly Gyula 65 kr.

*

Tihanyi árvái javára: Rechnitz Henrik és Izidor 2 frt., Hangli fiuk 30 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« ezimü napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.

A „Kis Lap“ t. előfizetőihez!

A jelen kötettel, mely e hó végén éri befejezését, a „Kis Lap“ tizennegyedik évét tölti be. A következő kötet, immár a *huszonkilenzedik* a második évtized közepére ér, folyton növekvő elterjedés közepett. A magyar gyermekvilág szívesen látott barátja ma már rendes heti látogatója palotának és szerény házacskának, mindenütt, a hol jó gyermekek okulva szórakozni szeretnek mulattató és e mellett tanulságos olvasmányon.

Olyan hosszú pálya minőt a „Kis Lap“ már eddig is megfutott, fölöslegessé teszi, hogy irányáról, tartalmáról hosszabban szóljak és új ígéretek tegyek. Az elismerés, mely annyi felől nyilvánul és a ragaszkodó szeretet, melyet annyi ezer kis olvasómtól folyton tapasztalok, rég meggyőztek, hogy a „Kis Lap“ megtalálta a helyes utat s ezen kell tovább haladnia, ezen fogják ezentúl is mindig tömegesebben követni kis olvasói. Okulást, új ismereteket nyújtani még abban is, ami látszólag csak mulattat, viszont szórakoztatni meg a komoly ismeretterjesztésnél is: ez a kettős cél volt mindig irányadó a „Kis Lap“-ban. Ez lesz jövőre is.

Beosztásra, tartalomra nézve is megtartom azt, amit másfél évtized óta helyesnek, kedveltnek tapasztaltam. Az új, XXIX. kötet közölni fog egy *hosszabb elbeszélést*, mely érdekesség tekintetében, hiszem, versenyezni fog az eddigiekkel; mellette minden számban közlök egy-egy *kisebb beszélyt, mesét*, melyek közül többhöz rajzokat is készítették. Alkalmilag újra sorakozni fog ezekhez egy-egy kis *szindarab*, mely alkalmas lesz arra, hogy ügyes fluk és leánykák a maguk és mások örömeire előadhassák. Minden szám közöl *költeményeket*, ismeretterjesztő cikkeket, mindig képekkel, melyeknek művészi kiviteléről az eddigi kötetek eléggé tanuskodnak. Elmeélesítő feladványok, rejtvények egészítik ki a „Kis Lap“ tartalmát, *Forgó bácsi postája* pedig ezentúl is nyújt felvilágosítást a kis kérdzősködőknek, míg a *Jótekonyság* rovata nyitva marad folyvást, hogy kis olvasóim ezentúl is hozzájárulhassanak a szenvedők, szerencsétlenek sorsának enyhítéséhez.

Kis híveim nagy seregét, tudom, együtt fogom találni az új kötetnél s a ki maga barátja a „Kis Lap“-nak, szerezni fog annak a maga körében más híveket is, kiket mind egyenlő szeretettel üdvözöl

hívetek

Forgó bácsi.

A „Kis Lap“ kiadó hivatala kéri a t. előfizetőket, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt 40 kr.
Félévre	2 „ 80 „
Egész évre	5 „ 60 „

Az előfizetések, melyeknek elküldésénél legczélszerűbb a postai utalványok használatát, a „Kis Lap“ **kiadóhivatalához** (Budapest, Ferencziek-tere 3. sz. Athenaeum-épület) küldendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1885. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai részv. társulat.